

Slovenski gospodar

časopis vsek četrtek in
v Mariboru s pošiljanjem
za dom za celo leto 52 din.
za leta 16 din., četrti leta
izven Jugoslavije
Naročnina se pošlje
spreavnostjo "Sloven-
Gospodar" v Ma-
ribo, Koroška cesta 5.
se dodeli Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 150 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Roko-
pisi se ne vračajo. Upra-
niščno sprejemamo naročnine
inserate in reklamacije.
Cene inseratom po do-
voru. Za večkratne oglaš-
primeren popust. Neza-
reklamacije so pošljene
proste.
Čekovni račun poš-
urada Ljubljana št. 10.422
Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

48. številka.

MARIBOR, dne 27. novembra 1924.

58. letnik.

Enotna slovenska fronta.

Vojska, ki hoče zmagati, mora imeti dobro urejeno, čvrsto strnjeno in popolnoma enotno fronto. Ako fronta ni krepko strnjena, marveč kaže vrzeli, ako ni enotno in vzajemno organizirana, temveč gredo posamezni deli vsak svojo pot, ne da bi se brigali za druge, je zmaga izključena.

Dne 8. februarja bo tudi bitka. Ne bodo se sicer rabil svinčene kroglice, marveč gumijeve. Toda za zmago veljajo ista načela in se stavijo iste zahteve, kakor na bojnem polju. Zmaga bo tam, kjer so vrste volilcev strnjene v krepko, nerazdeljivo in enotno fronto.

Zerjavovci so v Sloveniji trudijo, da bi skrpal skupaj nekako fronto vseh liberalnih, takozvanih naprednih elementov. Že pri volitvah leta 1923 so po Sloveniji hodili okoli liberalni krošnjari ter ponujali svojo napredno robo. Našli so prav malo odjemalcev, in napredna fronta je propadla. Sedaj so si izbrali drugo ifrmo, in to je nacionalna (narodna) fronta. Vse, kar je nacionalno, naj se zveže in gre z združenimi močmi 8. februarja v boj za narod. Za kateri narod? Zerjavovci tega ne povedo. Da bi šlo za slovenski narod, je izključeno, ker vse, kar je liberalno, slovenskega ljudstva ne mara. Za jugoslovanski narod? Tega dejansko ni, ker samo imamo srbski, hrvatski in slovenski narod. Gre torej za obrambo sedanja ureditve države, za centralizem in za srbsko nadoblast nad hrvatskim in slovenskim narodom. Ali je takšna fronta v Sloveniji upravičena? Ne. To bi bila obramba političnega in gospodarskega podjetjarstva slovenskega ljudstva. Takšna fronta je med Slovenci nemogoča in zato do nje ne bo prišlo.

Med slovenskim narodom je umestna in potrebna samo ena in edina fronta. To je tista fronta, ki jo organizira in vodi Slovenska ljudska stranka, fronta avtomomije, samouprave, samovlade in neodvisne samostnosti slovenskega ljudstva. Od enotnega nastopa te fronte je odyisna zmaga in bodočnost slovenskega ljudstva.

Kako potrebna je ta fronta, dokazuje politična zgodovina naše države in slovenskega ljudstva v tej državi. Leta 1920 je bila slovenska fronta razdrobljena v razne dele, ki so se pod različnimi zastavami in voditelji borili ne toliko proti skupnemu političnemu protivniku, kakor med seboj. Posledica volitev v ustavotvorno skupščino v novembру 1920 je bil centralizem ter politična podjarnjenost in gospodarsko oslabenje slovenskega ljudstva. Do tega bi ne bilo prišlo, ako bi pri novemberskih volitvah leta 1920 nastopila in zmagala enotna slovenska fronta. Saj sam Pašič, glavni voditelj velesrbstva v naši državi ni upal na centralistično ureditev naše države. Meseca junija 1920 je namreč Pašič pisal takratnemu

ministrskemu predsedniku Milenku Vesniču pismo, v katerem med drugim pravi: »O priliki razprave tega vprašanja, ali je treba našo državo obrazovati na jedinstveni osnovi ali pa na federaciji, sestavljeni iz raznih edinic, sem jaz izjavil in sedaj pri tem ostanem, da morem sprejeti tudi drugo federativno osnovo, da se na plemenški podlagi ustvarijo srbska, hrvatska in slovenska skupina ter da te tri skupine sestavijo federativno državo.«

Pašič je torej leta 1920 še bil avtonomist ter se je potegoval za federativno državo. Prišle pa so nesrečne novemberske volitve. Slovenska ljudska stranka ni zmagala, kakor je to bilo potrebno v interesu slovenskega naroda, marveč so liberalni elementi pod vodstvom demokratov, Samostojne kmetijske stranke in socialnih demokratov dobile veliko poslaniških mandatov. Ti rezultati so Pašiča ohrabrili, da je posegel po centralistični in velesrbski ideji ter jo ustvaril s pomočjo slovenskih demokratov, samostojnih kmetijcev in socialistov.

Stari Rimljani so imeli pregovor: »Historia vitae magistra (zgodovina je učiteljica za življenje).« Zgodovina novemberskih volitev in njihovih bridičnih in težkih posledic za Slovenijo in Slovence je naše ljudstvo podučila, kako nujno potreben je skupen, vzajemni in enoten nastop vseh Slovencev pri vseh volitvah v narodno skupščino. Samomorilne politike slovensko ljudstvo ne bo delalo nikdar več. Zato pa je glavno geslo, ki sedaj doni po Sloveniji ter odmeva po vseh njenih krajih: Slovenci skupaj v obrambo slovenskih pravic!

Naše ljudstvo odločno odklanja vsakogar, ki hoče cepiti in slabiti to slovensko enotnost in složnost. Odklanja zlasti tudi Stepana Radiča, ki je napovedal, da hoče v Sloveniji postaviti svoje kandidatne liste.

Kaj ima Radič iskati v Sloveniji? Ali mar postavljam Slovenci svoje kandidatne liste po Hrvatskem?! Mi tega ne delamo, ker prepričamo Hrvatsko Hrvatom. Zato pa tudi zahtevamo, da Radič, kakor to določa njegov program, prepusti Slovenijo Slovencem.

O Radičevi politiki je naš list razpravljal že prav mnogokrat. Imeli smo večkrat priliko dokazati, kako pogrešena je bila prejšnja Radičeva politika nesodelovanja v narodni skupščini. Ako bi bil Radič poslal svoje poslane v ustavotvorno skupščino, bi nikdar ne bilo prišlo do centralistične ustanove. Radič je tudi poznej, ko je njegova stranka začela sodelovati v parlamentu, napravil mnogo napak ter povzročil veliko škode s svojim ne vedno dosti pametnim besedičenjem in s svojo neukrotljivo samovoljnostjo. Ako bi šlo po njegovem, bi bil že davno razbit ožji in širji blok v veliko veselje korupcijonistov in nasilnikov v naši državi in v zelo ne srečo za hrvatski in slovenski narod.

je dolga povest. Najprvo mi prosim povejte, kje so naši tovariši. Ali jih ni več?«

»O da, vsi smo zdravi in vsi željno pričakujemo odrešenja. — Le ene osebe manjka. —«

Žalost mu je zaprla besedo.

Ubogi Clayton! V razburjenem veselju nad skorajšnjo rešitev je čisto pozabil na nesrečno usodo Inino. —

Častnik je videl Claytonovo žalost. Sočutno je vprašal:

»Manjka? Ali je kdo umrl? So vas napadli?«

»Tudi to je dolga povest!« je dejal Clayton otožno. »Pojdimo k našim ljudem! Tam se pomenimo več.«

Stopila sta v čoln in odveslali so v zaliv.

Medtem je poslala križarka še več čolnov, tudi poseljnik bojne ladje je prišel na suho.

Pozdravili so se in se predstavili. Clayton je povedal zgodbo o nesrečni Inini usodi.

S sočutnim zanimanjem so poslušali francoski častniki in poseljniki bojne ladje je koj ukrenil vse potrebitno, da bi že brez uro mogla odriniti močna rešilna četa pomorščakov v džunglo, iskat ponesrečeno Ino. Poslal je čoln na križarko po ojačenja, po orožju in streljivo, po živila in tudi po zdravila. Računal je, da bo iskanje trajala par dni in da utegne priti do bojev s črnimi.

Medtem so Francozi pripovedovali svoje dogodivščine in kako so zvedli za Claytona in za njegovo družbo.

Pred dobrim mesecem je naletela križarka na jadrnico, ki je plula proti jugu in na večkratni poziv ni dala nobenega odgovora. Zasledovali so jo do noči, drugo jutro pa je ni bilo videti več.

Bojna ladja je nadaljevala križarenje ob zapadnem afriškem obrežju in skoraj čisto so pozabili na jadrnico.

Radič ima tudi to slabo lastnost, da se dela jako juškega ter z nekako prezirljivostjo gleda z višine svojega domišljene junaštva na druge stranke. Kašno je to njegovo junaštvo v dejanju, pokazuje njegov beg iz države tisti hip, ko sta Pašič in Pribičevič prišla na vladu. Dokaz njegovega junaštva je tudi v tem, kje namenava Radič vložiti svoje kandidatne liste. Radič je pri neštetih prilikah pretil in grozil velesrbskim centristom, korupcijonistom in nasilnikom, da bo sv. je kandidatne liste vložil po vsej državi, zlasti v Južni Srbiji, Makedoniji in Črni gori. Sedaj pa, ko je prišel čas, da izpolni svoje grožnje, junaško izjavlja, da v teh pokrajinh ne bo vložil svojih kandidatnih list, marveč da bo poleg hrvatskih pokrajin in Vojvodine s svojimi vandlaturami osrečil samo še muslimanske kraje v Bosni in Hercegovini ter Slovenijo.

Tako postopanje nikakor ni v interesu federativnega bloka, ki gre za tem, da doseže avtonomistično preureditev naše države. Vodja bosansko-hercegovskih muslimanov dr. Spaho je glede na te Radičeve nakane izjavil, da je že pri volitvah leta 1923 vlaganje Radičevih list po vseh okrajih v Bosni imelo za posledico, da je na primer v bihačkem okrožju, kjer je Radičeva lista izgubila samo 2300 glasov, muslimanska stranka vsled tega izgubila tretji mandat na račun radikalov. Takšno postopanje ne more, tako izvaja dr. Spaho, povečati skupnega broja mandatov tistih strank, ki so združene v bloku, marveč jih more samo zmanjšati. Tudi mi odkljamo Radičeve kandidature v pokrajinh, ki ne spadajo v njegovo območje, in to je pred vsem Slovenija. Iz istega razloga, iz katerega zavračamo velesrbsko komando, tudi odklanjam vsehravski jarem. Slovenec hoče sam o sebi odločevati ter noče nobene kuratele, nobenega je robustva. Naše volilno geslo slove: Vsi Slovenci skupaj v enotno fronto za avtonomijo Slovenije, za suverenost in samovlado slovenskega ljudstva! Živila slovenska loga!

P. P. vlada in inozemstvo.

Kakor je pred dobrimi tremi mesci inozemstvo iskreno pozdravljalo Davidovičev vlado, tako ostro obsoja danes P. P. režim, ki je z najgršimi spletkami spodrinil prvo pravo parlamentarno vlado ter je zavladal kot manjšina nad večino. Ko je parlamentarna večina sestavila vlado z Davidovičem na čelu, da so z njim vprvič sodelovali Slovenci in Hrvati kot enakopravna naroda, je častital naši državi ves kulturni svet, sedaj pod P. P. vlado jo pa pomiluje ter izraža glede nje raznovrstne pomisleke in bojazni.

Davidovičev vlado so vodila načela, na katerih temelji ves kulturni svet, P. P. vlada pa predstavlja nekaj

Nekega viharnega jutra pa, več tednov je med tem minilo, so jo našli sredi razburkanih valov. Njena jadra so bila raztrgana, glavni jambor polomljen. Približali so se ji, pa nič se ni genilo na njenem krovu. Zapuščena in prazna se je zdela da je.

Sklenili so da počakajo na mirnejše vreme, pa prav tedaj so opazili, da jim iz jadrnice nekdo daje znamenja.

Poslali so čoln in našli strašne reči.

Tucat mrtvih in umirajočih mornarjev se je valjalo na gugajočem se krovu. Izmed živil nobeden ni bil več pri zavesti. Celo tisti, ki je z zadnjim naporom dal znamenje križarki, se je onesvestil še preden so prišli na pomoč.

Z močnim žganjem in s hladno vodo so jih sprevravili k zavesti. In ko so se nesrečneži še okrepčali z jedjo in pijačo, so povedali svojo žalostno zgodbo.

Poznamo jo po večini. Tista jadrnica je bila, ki se je na njej peljal profesor Porter s svojo družbo po zaklad na kapverdiški otok. Mornarji, po zlatu hlepeči, so se uprli, djali Porterja in njegove ljudi na suho, pa se kmalu na to tudi sami med seboj sprli. Snake je ustrelil Barkerja, edinega, ki je znan ladjo voditi.

Ko so opazili, da se jim bliža križarka, so brž zakočili zaklad in bežali na jug. Po noči so se pod ugodnim vetrom obrnili proti zapadu, hoteli so uiti čez atlantsko morje. Toda že po par dneh jim je zmanjkalo živil in vode in vrnili so se proti afriškemu obrežju.

Pa izgubili so smer, brez cilja so jadrali naokrog in končno jih je na odprttem morju zalobil vihar.

Njihov položaj je bil obopen. Krmariti nobeden ni prav znal, kod plovejo, niso vedeli, živil niso imeli več, najhuje pa jih je mučila žeja. Napol blazni od pomanjkanja in groze so eni poskakali v morje, drugi so bili celo za to preslabi in so umrli od onemoglosti, le malo

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

34

Toda ladji sta pluli dalje. — Upanje na rešitev je dobesedno splaval po vodi. —

Jezen je vrgel Clayton vojo v stran in se počasi obleklo, Kup listja in vejevja se je med tem razgorel in silen steber dima je vstajal v mirni jutranji zrak.

Zamišljen ga je gledal.

»Škoda,« je dejal. »Saj nič ne pomaga! Nov kup bom moral narediti!«

Sunil je z nogo ogorek ter se obrnil v gozd. Na robu je še enkrat pogledal po morju.

Noga mu je obstala. —

Ali se ni križarka sukala nazaj? Da! K obrežju se je obračala! Najbrž so končno vendarle opazili dim —

In res je bilo.

Jadrnica je povezala polovico svojih jader in običala na mestu, križarka pa se je počasi bližala obrežju. Kilometer od brega se je ustavila, spustili so čoln v vodo in četa pomorščakov je privelala h kraju, kjer je gorel kup.

Mlad častnik je stopil na suho, pozdravil in vprašal:

»Gospod Clayton, kajne?«

Clayton se je zelo začudil.

»Da, moje ime je Clayton. Ampak — odkod pa me poznate?« Ne spominjam se, da bi —.«

»Gotovo da se še nisva srečala v življenju! Pa vse, da ste tukaj. Saj smo vas prišli iskat! — Toda to

takega, kar v Italiji pod fašistom Mussolinijem in v Španiji pod generalskimi diktatorji, drugje pa nikjer na svetu. Nasilne vlade v posameznih državah delajo Evrope sramoto, povrh pa predstavljajo še nevarnost za mednarodni red in mir. Vsled tega je razumljivo, da svet mnogo govori in piše o sedanji beograjski vladi.

Inozemski listi, ki hočejo prav na kratko obdelati naš notranji položaj, pravijo, da sta pri nas stroglo ločena dva tabora: vladni, kjer so zagovorniki nasilja in korupcije, njemu nasproti pa tabor poštenih zastopnikov ljudske volje, sporazuma in odločnih nasprotnikov korupcije. Od glasov, ki se podrobnejše bavijo z našimi razmerami, naj sledi nekaj primerov.

Največji in najuglednejši francoski list v Ženevi »Journal de Geneve« je napisal: »Če dežela, ki je še čisto mlada in kjer bi moral vse kipeti od mladostne sile, nima drugega mojstra in drugega rešitelja kakor osemdesetletnega starca, moremo biti gotovi, da v njej ne gre vse najboljše. Ljudje, ki smatrajo vrnitev Pašiča na oblast za rešitev jugoslovanske krize, se silno motijo. Nasproto je to znamenje, da se kriza nadaljuje, postruje in zapleta. Ta kriza, ki ni ministerialna, marveč narodna, ni od včeraj. Ta kriza teče od dneva, ko so Srbi, ne hoteč vpoštovati zgodovine, zemljepisja, značaja in vere osvobojenih bratov, ustanovili enotno in centralistično državo, kateri načelovati jim je velel njihov ponos.« — Potem razpravlja člankar o federalizmu in pravi med drugim: »Leta 1919, ob genutju zmage in osvobojenja je bila ura federalizma za jugoslovansko ljudstvo. Med Srbi, Hrvati, Slovenci, Bošnjaki in Madkedonci so bile razlike v kulturi, veri, jeziku in preteklosti silne. Toda patriotizem jim je bil skupen. Gospod Pašič — čigar ime ne znači zastonj »sin paše« — ni hotel. Zmagovalec je hotel osvojitev. Smatral je, da zaslужita dolgo trpljenje in junaštvo srbskega naroda plačilo. Napravil ga je za kraljevo ljudstvo. Toda Hrvatje, rimski katoličani, prežeti z zapadno kulturo, nikakor ne priznavajo moralne in narodne nadoblasti Srbov. Prisatali bili bili na zakon. Suženjstvo so odklonili z ogorenjem.« — Da se tako in še drugače piše v Ženevi, se dežlu Društva narodov, je gotovo zelo važno.

Kako voditelji zavezniške Francije presojajo naše razmere, se pa da sklepali iz naslednjih besed, ki jih je nedavno spregovoril odličen član francoskega senata in dober poznavalec naših krajev in razmer:

»Sila je slabo sredstvo za vzdrževanje vladavine. Kdor napoveduje silo, napoveduje uničevanje, in vsakdo ve, da se mora uničevanje poravnati. Človek lažje uničuje kakor gradi, in njegovo rušenje stane mnogo več kakor njegove zgradbe. Sredstva svobode so morda bolj počasna, in njih učinkovitost se nam dozdeva慢enkostna. Toda to je le senca, ki vara ljudi povprečnega duha. Pravi napredok je zavarovan je v svobodnem raziskovanju in sporazumu. Vsako nasilje pomeni korak nazaj, vsak dokaz sporazuma je socialni napredok.«

Vladinovska glasila po Beogradu so pisala, da bodo angleški konservativci z dopadenjem gledali P. P. politiko »močne roke«. To je pa prazna nada, ker so angleški konservativci odločni in čisti parlamentarci, ki s prezirom gledajo na vsakega nasilnega politika, pa naj se imenuje Mussolini, madžarski Horthy ali pa Pašič.

Najbolj razširjen in upoštevan nemški list »Frankfurter Zeitung« se čudi, kako da je mogel priti zopet na oblast »stari radikalni režim, ki je notranje že polnoma izrabljen in je dogospodaril.« Pravi, da se bo

jih je bilo še živih in ti so bili v nezavesti, ko jih je našla križarka.

Francoski poveljnik je zvedel od njih o usodi profesorja Porterja in njegove družbe, pa nobeden ni mogel prav povedati, kje so jih postavili na suho. Zato je križaril ob obrežju, preiskal vsak kotiček in od časa do časa dal ustreliti iz topa.

In tako so našli izgnance.

Med pripovedovanjem se je rešilna četa pripravila za na odhod. Dobro je bila založena z živili ter oboržena s puškami in samokresi. Dvajset mož je štela četa in dva častnika, poročnika Arnsta in Carpenterja.

Jutro je še bilo ko so odrinili. Profesor Porter in Clayton sta šla z njima.

Po mnogem iskanju so našli kraj, kjer se je nesreča zgodila. Še enkrat so skrbno pregledali tla in grmičje za sledovi, pa niso našli mnogo več nego dan poprej Clayton.

Posvetovali so se. Da ni bilo obupanega očeta in žalostnih oči Claytonovih, prav gotovo bi bil poročnik Arnst, ki je četni poveljeval, iskanje opustil. Pa blagega srca je bil in vsaj pokazati je hotel, da rad vse storii za rešitev, kar je v njegovih močeh. Sam zase pa je bil prepričan, da je Ine izgubljena —.

Razkropil je četo v dolgo vrsto, da bi mogli obenem pregledati kolikormogoče veliko prostora, ter se je spustil v pragozd proti vzhodu.

Počasi, zelo počasi so prodirali. Mestoma so si morali dobesedno pot sekati skoz zaraščeno goščavo. Ne bili bi daleč prišli tisti dan, da ni severni oddelek čete naletel na stezo, ki je bila za silo izhajena. Tantarova, slonova steza je bila in na severovzhod je peljala.

Po kratkem posvetovanju so sklenili, da se bodo držali steze. Arnst je zbral svoje ljudi in v dolgem geslu so nadaljevali svoje potovanje.

mogel držati seveda samo s »svojimi starimi metodami«. Primerja ga z nekdanjo prusko junkersko (plemenitoško) stranko, »ki se je tudi imela za državotvorno, pa je državo upropastila«. Spleta za novo življenje in vrednote ne vidi, da je vprašanje države v tem, da »stoji odrevenemu centralizmu nepopoljšljivega starca, Velesrba Pašiča nasproti federalizem mlade Jugoslavije, ki more le v tej obliki ohraniti in zavarovati svoje edinstvo.«

Končno naj omenimo še brate Čehe. Prej je imela večina čeških listov več kot preveč laskavih besed za Pašiča in njegovo politiko, danes ko vidi, kako dobr, in pošteno se je začelo delati na parlamentarni podlagi pod Davidovičem in s kakimi sredstva sta se Pašič in Pribičevič zopet prerila do oblasti, so pa med češkimi listi le redke izjeme, ki ne bi obsojale P. P. politike. »Treba je pomisliti, da ni več Srbije, marveč da obstaja država Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri morajo biti vsi enakopravnii!« — To je ob odsodbi P. P. politike soglasna želja bratov Čehov.

Pribičevič-Žerjavova klika na šolskem polju.

Pred srbsko odsodbo Pribičevič-Žerjavove politike.

Naše slovensko liberalno učiteljstvo igra od prevrata sem v javnosti žalostno vlogo. Oklenilo se je koj po ujedinjenju v Sloveniji dr. Žerjavove pokvarjene družbe, katero po pravici soraži in se odvrača od nje vsa poštena slovenska javnost in prav posebno je naš, za pravo krščansko vzgojo vneti kmel. »Napredai« učitelji si z Žerjavom vred do danes niso znali osvojiti i srca slovenskega kmeta in to pa v glavnem radi tega ne, ker so od prevrata do danes teptali svetinja preprostega naroda v Sloveniji in te so: versko naravna vzgoja in zahteva po samostojnosti Slovenije. Narod zahteva in se bori z vsemi silami za ravnokar omenjeni sviči, ki, a Žerjav in liberalno učiteljstvo že skozi dobo več nego pet let trobi po osnovnih in drugih šolah v ušesa ter srca mladine brezversko sokolsko vzgojo in starejšim pa centralizem v gospodarskem in političnem oziru. Da bi slovenski liberalni učitelji lažje dosegli cilj sokolske vzgoje v šoli in tudi politično zasužnili kmeta beograjskemu centralizmu, so kmalu po preobratu ustvarili s svojimi liberalnimi bratci na Hrvatskem in po Srbiji skupno stanovsko organizacijo, ki se imenuje: Udrženje jugoslovanskih učiteljev, ali s kraticami začetnih črk navedenih besed: UJU.

Prvi oče UJU je vsej slovenski, tudi priprosti javnosti znani in žalibog sedanj prosvetni minister Svetozar Pribičevič, drugi mali in slovenski atek te organizacije pa dr. Gregor Žerjav. Kakor sta ta dva očeta pisala, tako je tudi njihova učiteljska decata plesala in sicer po šolah ples sokolaškega brezverstva, v političnem in gospodarskem oziru pa velesrbski kolo za nas tolkanj kvarnega centralizma.

Vse one slovenski in hrvatske učitelje, ki niso brezobzirno trobili v Pribičevič-Žerjavov rog UJU! — sta ta dva moža preganjala in mrcvarila do obupa.

Javnosti je znano, da imamo v Sloveniji pošteno in obče spoštovanje krščansko organizacijo učiteljstva, ki se imenuje »Slomškova zveza«. Ti ubogi učitelji Slomškarji so bili skozi dobo pet let pod bičem Pribičeviča in Žerjava pravi mučeniki. Kot najboljše, poštene in pri

Sam je šel na čelu, za njim Porter in Clayton. Mlad je bil in naglih korakov, kmalu je pustil tovariše za par sto korakov zadaj. Vse je bilo mirno, nobene nevarnosti ni slušil.

Zavil je krog oglja. V goščavi je zašumelo.

Obstal je in poslušal.

Pa v tistem hipu je dobil od zadaj silen udarec po glavi. Kriknil je, le to je še videl, da je planila četa črncev nadenj, pa se je nezavesten zgrudil.

Tovariši so čuli krik. Pohiteli so mimo počasnega profesorja Porterja po stezi.

Tedaj pa je završalo po pragozdu. Smrtnozadet od ostre sulice je padel eden pomorščakov, cel roj puščic se je usul nad nje in z divjim krikom se je vrglo dobroih petdeset črncev na Francoze.

Vnel se je besen boj. Pomorščaki so pograbili za puške in samokrese, noži in bajoneti so se križali, puščina kopita so pela, težki batci so udarjali.

Pa le par minut je trajal boj. Črnci so se umaknili in so izginili v gozd prav s tako naglico, kakor so prišli.

Par črncev je obležalo mrtvih na tleh, Francozi pa so imeli primeroma težke izgube, štiri mrtve in deset ranjenih.

In poročnika Arnsta je manjkalo —.

Carpenter je prevzel poveljstvo. Trenutno črnecv ni smel zasledovati, premalo ljudi je imel. Od vseh dvajsetih mož, ki so odšli v džunglo, jih je bilo komaj še šest zdravih. Sovražnik je utegnil dobiti v bližini ojačanja. Razen tega so morali poskrbeti še tudi za ranjence.

Odločil je, da se za tisti dan vrnejo na obrežje — poleg je že bilo —, sestavijo in opremijo novo četo ter se zarana spet podajo na pot in rešijo Arnsta, — ali pa vsaj maščujejo njegovo smrt.

ljudstvu spoštovane ter priljubljene učne moči iz Slomškove zveze so morali službovati na najslabših mestih in so bile dnevno izpostavljene vsem mogočim nezakonitostim, s katerimi jih je bičal ljubljanski višji šolski svet, ki je stal pod duhovnim vodstvom gospoda dr. Žerjava.

Ko je prišla na površje Davidovičeva vlada in je postal prosvetni minister dr. Korošec, so vsaj deloma popravili krivice učiteljem Slomškarjem, s katerimi sta jih v teku pet let obmetavala Pribičevič in Žerjav.

Komaj sta se ugnezdzila na vladno mesto potom spletkarji Pašič in Pribičevič, se je zagnal Pribičevič z vso silo v one hrvatske učitelje, ki niso pri UJU, Žerjav pa v naše slovenske Slomškarje. Krivice, ki je deloma popravil Korošec, sta Pribičevič in Žerjav kar čez noč in čisto nepostavljanim potem nadomestila s potrojnim zlobnostmi in nezakonitostmi, s katerimi sedaj šibata nepolicajdemokratsko učiteljstvo po Hrvatskem in po Sloveniji. Hrvatskim in slovenskim učiteljem, ki niso za Sokola in orjuno, ki so za sporazum, za krščansko vzgojo in za samostojnost SHS plemen, je danes pod Pašič-Pribičevičevu vlado za obupati. A kljub neznenemu pritisku od zgoraj ti ljudje vztrajajo v svojih poštenih vzorih za našo boljšo prihodnost in v tej vztrajnosti za sporazum in poštenost je hrvatske ne UJU-jevce in naše Slomškarje še potrdil predsednik UJU — Srb — Milutin Stanković. Tako ostro in resnično kakor je odsodil ta Srb Pribičevičevu šolsko in drugo politiko s svojim podpisom, je še ni doslej nikdo. Treba pa pomisliti, da je gospod Stanković predsednik učiteljske organizacije, ki ima dva očeta: Pribičeviča in Žerjava in je torej ta njegova odsodba veliko bolj razzna, kakor če bi jo bil izrekel kak Korošec ali Davidovič.

Stankovičev odsodbo z njegovim lastnoričnim podpisom je prineslo glavno glasilo UJU »Narodna prosveta«, in jo hočemo tudi v »Gospodarju« pribiti v dokaz, kako sodi Srb o brezvestni policajdemokratski politiki.

Kakor hitro je postal za dr. Korošcem prosvetni minister Pribičevič, so pozvali Stankoviča k naučnemu ministrstvu v Beograd na odgovor, ker je baje govoril na političnem zborovanju, ki ni bilo v soglasju s Pribičevičevim politiko in je časopisje objavilo, da so padli proti Pašiču in Pribičeviču na tem shodu izrazi kakor sila in nazadnjaščvo.

Radi tega poziva na odgovor in kratenje državljanških pravic je objavil gospod Stanković med drugim tudi sledeče:

Kaj pravi Stanković o Pribičeviču?

»Za časa 32 mučnih let učiteljske službe, poleg prosvetnega dela sem se boril v vrstah ostalega učiteljstva predvojne Srbije za ustavnost, zakonitost in državljanško svobodo. V tej borbi sem bil nekolikorat na leto odpuščen in premeščen iz enega konca na drugi konec Srbije. Po vseh mukah in borbah z reakcijo in ostalimi težavami, ki so tlačile učiteljstvo, po šestih letih, preživljenih v vojski, po razdejanem domačemognjišču in po vsem ostalem trpljenju, ki sem ga kot tudi veliko drugih pretrpel, sem dočakal, da mi v osvobojeni in ujedinjeni domovini, za katero sem delal z besedo in dejanjem, krati državljanške pravice in da me uniči oni, ki je za časa naših muk po Albaniji in takrat, ko sem jaz z ostalimi tovariši slab in star služil kot vojak

Sledu ni bilo težko najti. Črnecv je bilo okoli petdeset in dovolj razločno sled so naredili po gozdu. Carpenter je poslal svoje ljudi k čolnu, sam pa je pospremil profesorja Porterja in Claytona h koči.

Vsi trije so molčali.

Poročnik je z žalostjo mislil na izgubljenega prijatelja Arnsta, delal maščevalne načrte in sklenil, da bo jutri za vsako ceno poiskal tovariša, pa če bi bilo treba vso džunglo prehoditi. In gorje črnem, če so ga umorili —!

Ubogi, nesrečni oče Porter in mladi Clayton pa stava nemem brezupu vračala domov — praznih rok. Štirindvajset ur je že minilo, kar je izginila Ine. Kaj se je zgodilo z njo —?

Da ni več med živimi, o tem ni nobeden izmed njih dvomil. —

Pri koči so bili.

Tedaj se odpro vrata. Bela postava stopi iz njih.

Začuden obstanejo prišleci in —.

»Oče —!« je jeknilo dekliški glas v večerni mrak. Ine je zletela v naročje profesorju Porterju. —

(Dalje prihodnjic.)

na solunski fronti, sedel v Pešti na kolenu našega znamenega narodnega nasprotnika.

Težko mi je omenjati vse to. Toda moram omeniti, da se vidi ves nesmisel tega dejanja, ki tudi najbolj hladnemu opazovalcu kaže na pravega demona naše nove države in ideje našega narodnega in državnega edinstva, ki je razgnal najidealnejše branitelje bratstva Srbov in Hrvatov in je v naše narodno življenje zanesel najbolj črno sovraščvo.

Sest let sem sam po »Narodni Prosveti« širil misel bratstva in edinstva Srbov in Hrvatov. To delo je imelo v učiteljskih vrstah pozitivne uspehe. Ne smaram to delo samo za svoje; toda smem reči, da sem bil pri tem delu eden od prvih sodelavcev. To delo je zbralo v en krog 12 tisoč srbskih, hrvatskih in slovenskih učiteljev, najbolj zanesljivih pionirjev naše narodne misli. Po vsem tem pa sem dočakal sam in toliko drugih bolj zaslužnih od mene, da se dela z menoj kot z nasprotnikom države, dočim se okoli demona naše narodne misli zbirata gomila lopovov in stremuhov, ki na račun pravice in morale in na sramoto današnje dobe ropajo državo in onečaščajo vse, kar je sveto.

Demon naše narodne misli zednačil sebe z državo, je zrevoltiral ves hrvatski del našega naroda in v naši narodni nesreči, ki prihaja iz boja Srbov s Hrvati in ki je ovirala redno konsolidiranje države, — je našel najbolj gotovo sredstvo in vir za zadovoljevanje svojega bestatega vladohlepija.

Ta zgled privaja danes, k zavedbi od dolgotrajne zmote vse poštene Srbе; meni je že od zdavnaj popolnoma jasno, zakaj onih 2000 narodnih učiteljev v Hrvatski in Slavoniji, onih idealnih borcev za našo narodno misel tudi pri vsem svojem navdušenem delu za zmago državne ideje ni našlo onega odziva v hrvatski masi katerega bi z ozirom na kakovost in obsežnost svojega narodnega dela bili morali najti. Tako oni kot tudi mi vsi bomo dosegli svoj narodni ideal, ako pogumno in odkrito vstanemo proti temu čudnemu človečetu, ki se je vrnilo v naše narodno življenje in ki je glavna ovira ureničenja tega idea.

Kakor znano, je Pribičevič poskušal, da bi UJU popolnoma izrabil v svoje strankarske namene, kar se mu je v Sloveniji posrečilo. Srbsko učiteljstvo pa se je s predsednikom na čelu uprlo in dvignilo odločen protest proti samodrštvu ministra pri nameščanju učiteljstva. Srbsko učiteljstvo stoji na stališču, da je treba varovati dostenjanstvo učiteljstva.

Obsdoba, ki je zadela izpod peresa predsednika UJU, Pribičeviča, pada tudi na dr. Žerjava in na vse one brezvestne slovenske učitelje, ki v njegovi družbi in z njegovo pomočjo preganjajo z brezobzirnim teptanjem zakona naše nad vse priljubljene in res v Sloveniji edino prave ljudske učitelje — Slovenske.

Politični ogled.

Država SHS.

Državni odbor, ki je določil število poslanec in imenoval predsednike vrhovnih volilnih odborov, je do 2. decembra prekinil svoje seje. Pri izbiranju sodnikov, ki tvorijo članstvo glavnih volilnih odborov, se je hotelo izbrati samo srbske višje sodnike, pa se je to še pravčasno preprečilo. Vlada si pa dovoljuje v svojih volilnih špekulacijah še razne druge nezakoniosti. Pod pretvezo in imenom kredita za popravljanje cest je hotela vlada dvigniti 100 milijonov kron, ki bi ji služili v volilni agitaciji. Glavna kontrola sicer ni dovolila izplačila te svote, finančni minister radikal Stojadinovič je pa izjavil, da bo ta denar vzel tudi brez finančnega odbora in brez glavne kontrole.

Volilna posvetovanja radikalov in Pribičevičevih demokratov razkrivajo protifudistični in oblastižljivi značaj teh dveh strank. Radikali po Srbiji se preprijo, kdo bo kandidiral na varnejših mestih in se z gotovostjo pričakuje, da bo v nekaterih okrajih radi osebnih zadev in sporov po več radikalnih kandidatnih list. Značilno je, da radikali iz Vojvodine odločno odklanjajo kandidate iz Srbije, mesto svojih domačih, in da se na splošno v radikalnih vrstah opaža veliko nerazpoloženje proti sodelovanju s Pribičevičeve skupino.

V nedeljo se je vršilo par važnih političnih sestankov in so padle tudi važne odločitve. V Ljubljani so zborovali zaupniki SLS. Velepomenben govor voditelja dr. A. Korošca objavimo prihodnjic. V Zagrebu se je vršila seja osrednjega odbora Hrvatske Zajednice, ki se je izjavila za republiko ter sklenila, da pri volitvah ne postavi svojih list, ampak da dela za kandidatne liste HRSS. Za predsednika Hrvatske Zajednice je bil izvoljen dr. Lorkovič, iz stranke so pa izključili dr. Dežman, dr. Šurmina in dr. Drinovič, ki bo najbrž te dni vstopil v PP volilno vlado. V Beogradu je zboroval Pribičevič, ki je po navadi svojo stranko in radikale proglašal za »državotvorne«, vse druge pa za »protidržavne.«

Mala antanta.

Čehoslovaški zunanjji minister dr. Beneš je predlagal vladama v Beogradu in v Bukarešti, naj bi vse države Male antante čimprej priznale sovjetsko Rusijo, da ne bodo pri priznanju te države zadnje in v raznih stvareh gospodarskega in drugačnega značaja oškodovane. Dr. Beneš je obenem tudi predlagal, naj bi se kmalu sklical v Beogradu konferenca držav Male antante. Rumunška vlada je češki predlog glede priznanja Rusije odvrnila s protipredlogom, naj bi se poprej še Poljska sprejela v Malo antanto. Kaj je naša vlada odgovorila, ni znano, lahko se pričakuje, da isto tako kakor rumunška nasprotuje češ-

kemu predlogu in stališču. Po poročilih nekaterih inozemskih listov je dr. Beneš v Beogradu tudi predlagal, naj bi se Hrvatom dala avtonomija, da notranji spori že enkrat prenehajo in da se potem država SHS okrepi v mednarod nem položju.

Avstrijska republika.

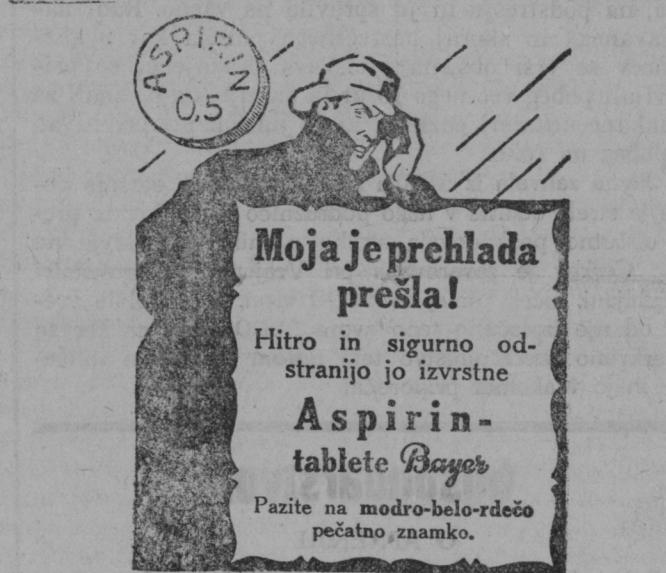
Državni kancler dr. Seipel je odložil svoje mesto in je priporočil za naslednika dr. Rameka. Dr. Ramek, krščanski socialec, je to mesto prevzel in sestavil novo vladu, ki bo hodila po poti svoje prednica, a si bo pri tem še posebno prizadevala ustvariti soglasje med centralnimi in avtonomnimi finančnimi zadevami.

Pred volitvami v Nemčiji.

Volilna agitacija za državnozborske volitve dne 7. decembra t. l. je neobičajno mirna in doma ter v inozemstvu imajo utis, da bodo volitve usodne za skrajne levicane in desničarje, ugodne pa za stranke sredine in posebej še za nemške republikance. Predsednik nemške republike Ebert, član socialdemokratske stranke, bo najbrž odstopil in ker socialisti ne misijo predlagati iz svoje sredine naslednika, ima za predsedniško mesto največ izgledov voditelj katoliškega centruma dr. Marx, ki se drži gesla: Weimarska republikanska ustava in londonski sporazum.

Spor Anglije z Egiptom.

Egipt je samostojen, angleški vrhovni komisar nadzoruje samo finance in zunanjo politiko, a egyptovski nacionalisti zahtevajo tudi samostojnost in pripojitev Sudana, kjer so Angleži popolni gospodarji. Radi Sudana že dolgo traja spor med egyptovskimi nacionalisti in Angleži in ker kaže sedanja angleška vlada še večjo nepopustljivost kot njene predniece, se je egyptovski nacionalizem lotil nasilnih sredstev. Na vrhovnega poveljnika angleških čet je bil izvršen atentat. Poveljnik je ranam podlegel, Angleži pa delajo zdaj egyptovsko vlado odgovorno za ta zločin egyptovskih nacionalistov. Predsednik egyptovske vlade je označil s soglasnim sklepom parlamenta angleške zahteve za nasprotne egyptovski državni samostojnosti in za protislovne s pogodbo, ki jo je sklenil egyptovski kraj z vrhovnim poveljnikom egyptovske vojske. Egyptovska vlada se misli obrniti do Društva narodov s prošnjo za posredovanje.

Prireditve.

Šoštanj. Tukajšnje Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 7. decembra, ob treh popoldne na svojem odru v dvorani hotela »Union« dve prav mični igri. Vsi prijatelji poštenega veselja in zdravega napredka so iskreno vabljeni! — Odbor.

Dekliška Marijina družba v Šmiklavžu pri Slovenjgradcu vprizori dne 7. decembra t. l., na drugo adventno nedeljo (Šmiklavževu nedeljo), popoldne po večernicah ob 2. uri popoldne v šoli v Šmiklavžu petdejansko igro »Roka božja.« Vstopnina: prednji sedeži 10 din., zadnji sedeži 5 din., stojšča 3 din. Vsi Šmiklavžki farani in gostje iz sosednjih župnij uljudno vabljeni! — Vodstvo dekl. Marijine družbe.

Središče. Ljudski oder v Središču uprizori dne 26. decembra t. l., na Štefanovo, ob 6. uri zvečer, krasno zgodovinsko ljudsko igro »Miklova Zala.« Ta naslov je ljudstvu še dobroznan. Prvič, ker je to knjigje v veliki množini izdala Družba Št. Mohorja, in drugič, ker radi nje krasne vsebine jo je skoraj vsak prijatelj čtiva prebral. Če ima knjiga že kot povest tako spoštovanje med slovenskim ljudstvom, veliko bolj še upliva »Miklova Zala« v živo igranih prizorih na odru! Torej, prijatelji poštene zabave in duševnega užitka, pridite na Štefanovo vse tudi iz okolice v Krekovo dvorano v Središču!

Tedenske novice.

Dr. Pivko, nosilec liste JDS. Pribičevič-Žerjavovi demokrati na Štajerskem so na svojem zborovanju v Mariboru v nedeljo ob prisotnosti samega g. generala Žerjava postavili za nosilca liste svoje kandidatne liste g. prof. dr. Pivka iz Maribora. Doslej se je gospod Pivko v politiki pokazal kot strokovnjaka samo kot italo-fil (italijanoljub). Med vojno je s fronte pobegnil k Italijonom ter z njimi pletel politične razgovore. Uspeh Pivkovih razgovorov se je pokazal v sijani luči v italijanski okupaciji slovenske zemlje. Italijani so nam odvezeli slovensko zemljo do onstran Soče do preko Postojne na Kranjskem in s to zemljo pol milijona Slovencev.

Lepšega uspeha si Pivkova italo-filska politika ni mogla nadejati. Ta uspešni politik je nosilec demokratske kandidatne liste na Štajerskem. Nosil bo listo, pa odnesel bo poraz. Niso Slovenci na Štajerskem padli na glavo, da bi glasovali za takšnega politika, kakor je dr. Pivko.

Sraka se diči s pavovim perjem. Demokrati so navajeni, da se kaj radi dičijo s tujimi zaslugami, kar je že radi tega razumljivo, ker lastnih nimajo. Tako si tudi prisvajajo zasluge za zgradbo železnice Murska Sobota-Ljutomer—Ormož. Resnica pa je, da je njihova edina zasluga v tem oziru ta, da so se na dan otvorite te železnice 22. novembra zastonj peljali po novi progi ter se pri banketu v Ljutomeru zastonj najedli in napili. Drugih zaslug pa nimajo. Idejo te železnice je prva sprožila Slovenska ljudska stranka, ki tudi ni nikdar odnehalo, dokler se ta ideja ni uresničila. Med gradnjo železnice so poslanci SLS, zlasti poslanec Ljutomerskega okraja g. dr. Josip Honje, neumno in vztrajno zahtevali in vplivali, da delo ni zastalo ter da so se izpolnile želje in zahteve tamšnjega prebivalstva. Žal, da so ušesa na ministrstvu bila le prevečkrat zaprita. Prava sreča, da je SLS prisla na vlogo, ker bi drugače ta proga moralna še celo leto čakati na izgotovitev. Zasluge SLS in njenega železniškega ministra Sušnika so v tem oziru splošno znane in priznane. Brez njegovega odločnega zavzemanja bi velik del te proge še zdaj bil brez tračnic in na novih mostovih bi mesto železnih travter pajki predli svoje jesenske mreže ter se mesto ljudi vozili po neizvršenih mostovih. Vse to tamošnje ljudstvo dobro zna in zato je hvalisanje dr. Žerjava in Petovarja — Žerjav je namreč hvalil Petovarja, Petovar pa Žerjava — sprejelo s pomilovalnim smehom. Sraka ostane sraka, če se tudi odiči s pavovim perjem, in tem bolj ostane sraka, čim več krade to, kar je tuje.

Zupnijska svečanost Matere Milosti v Mariboru. Vsem, ki so se zanimali za nove zvonove mariborske bazilike in povpraševali po dnevu blagoslavljanja, nazznamo končno prijetno vest, da jih bo blagoslovil prevzvišeni knez in škof v nedeljo, dne 7. decembra. — Slovesnost se bo začela zjutraj ob 8. uri. Radi obilnih priprav domačinov in sosedov obeta biti blagoslovil novih peterih, v Sloveniji največjih in v Mariboru prvih zvonov, nekaj veličastnega; zato so vsi častilci Matere Milosti od blizu in daleč najljudneje vabljeni.

Umrla je v pondeljek, dne 24. t. m. v Mariboru gospa Neža Farčnikova, stara 69 let. Pokojnica je bila rodom koroška Slovenka iz Šmarjete v Rožni dolini. Bodila je zemljica lahka!

Ljubimska žaloiga v Meži. Ljubimska drama se je odigrala v tukajšnjem hotelu pri kolodvoru. Šofer Jožef Slansky se je pripeljal v Mežo s hčerkico tovarnarja Franka iz Zagreba, katera je tajno pobegnila iz hiše staršev s svojim ljubimcem Slanskyjem. Nekaj dni sta tukaj bivala. Dne 24. t. m. sta poskusila samomor z zastrupljenjem, ker pa strup ni učinkoval, je Slansky z revolverjem ustrelil v svojo ljubimko in jo nevarno ranil, nato pa še sebe ustrelil. Njegovo truplo se je prepeljalo na domače pokopališče v Št. Janžu pri Dravogradu. Ranjena Frankova hči se nahaja sedaj v bolnici v Slovenjgradcu. — V teklu 14 dni so bili 4 samomori v tem kraju izvršeni; vzrok pri vseh je brezvernost, ne pa nesreča ali uboštvo.

Straten zločin podvijanega pijanca. Cela okolica Slovenske Bistre se zgraža nad strahovitim zločinom, ki se je dogodil minuto nedeljo, dne 23. t. m., na Selah pri Zg. Poljskavi. Kravna rodbinska žaloiga, ki se je odigrala pri bivšem bogatem posestniku Mlakerju, je prepričevalen dokaz, kam pripelje človeka vedno pijančevanje. Posestnik Simon Mlaker, po domače Orteg, je imel nekoč krasno posestvo na Selah pri Zgornji Poljskavi. Kot imovit posestnik se je dobro oženil ter dobil dobro in pridno ženo Miciko, s katero je imel dosedaj 7 otrok, od katerih jih živi 6 ter je najstarejše staro šele 12 let. Mlaker pa ni bil nikoli dober gospodar. Kljub ljubezniji ženi in malim otročicem, ki bi ga moral nagibati še na skrbnejše gospodarjenje, je po svojem lahkoživem značaju začel pijančevati. Postal je polagoma tak pijanec, zapravljivec in surovež, da se ga je vse balo in ogibalo. Njegova žena je začela doživljati pravi pekel na tem svetu. Pijani mož je dan za dnem prihajal ob poznih urah domov ter v svoji podivjanosti često ženo in otroke nečloveško pretepal in zlostavljal. Pijančeval je vedno huje; njegovo prej tako trdno posestvo se je pričelo majati, kljub vsem naporom in pridnosti njegove žene. Nazadnje je Mlaker posestvo prodal ter preostali izkupiček v krafkem času pognal po grlu. Potrebno je še omeniti za presojo Mlakerjevega značaja, da je štirikrat pogorel. Ljudje so govorili, da si je vedno sam požgal, da bi dobil visoko zavarovalnino, kar se mu seveda ni moglo dokazati. Da pa je bil zmožen zažgati tudi svojo domačijo, to dokazuje zločin, katerega je storil na svoji ženi. Po predaji posestva so se preselili Mlakerjevi v Kamnico, kjer je dobil mož službo majorja pri nekem posestniku. Pa tudi tu je bil venomer. Iz Kamnice je vozil mleko v Maribor, toda izkupiček je pognal po grlu, mesto da bi ga dal svojemu gospodarju. Radi taktega obnašanja je izgubil službo in ostal brez sredstev na cesti z obilno svojo družino, katere najmlajši član je šele eno leto star. Zatrel kel se je pod streho svojega brata v Novi vasi pri Slov. Bistrici. Njegove nesreče ga niso spomevali, pil je še dalje in se pretepal in preprial s svojo ženo. Družinsku prepričo je minulo nedeljo na pravil strašen konec. Mlaker je pijan prišel domov; po starci navadi se je takoj spravil nad ženo, otroke pa je prej še nagnal iz hiše ter zaklenil vrata. Kaj se je sedaj dogajalo v hiši, to ve samo morilec in Bog. Po strašnih poškodbah na mrtvem truplu žene soditi pa se je moral vršiti strahovit boj na življenje in smrt med podivjanjem pijancem in njegovo slabotno žrtvijo. Mlaker je moral ženo strahovito pretepsti in zlostavljal, kar dokazujejo maroge na telesu in šop las, katere je iztrgal nesrečni ženi s kožo vred z glave. Nazadnje je napravil konec nje-

nim mukam na ta način, da jo je zadavil. Po storjenem zločinu se je šele menda zavedel svojega grozovitega dejanja. Da odvrne sum od sebe, je obesil truplo v čurnati, da bi izgledalo, da si je žena sama končala življenje. Po zločinu je počagnil neznano kam ter ga še do danes niso izsledili. Domači domnevajo, da si je sam končal svoje žalostno življenje. Med tem, ko je oče izvršil svoje strašno delo in pobegnil, so tavali nesrečni otroci okrog hiše ter slišali smrtnne krike svoje matere. Zatekli so se k sosedom, ki so potem s silo udrli v hišo ter našli v njej samo mrtvo žrtev. Obvestili so takoj orožnike, ki so ukrenili takoj preiskavo in zasledovanje zločinka.

Za ubogo dijaštvu radodarni Malonedelčanci. Malonedelčanci dajo Bogu, kar je božjega. Posebno očitno so to pokazali: Kranjc iz Moravec, ki je postavil v zahvalo za srečno vrnitev iz svetovne morije na čast Brezmadežni lično kapelo; Vrbnjak iz Bodislavec, ki je dal prenoviti Senjarovo kapelico, in Ritonja iz Bodislavec, ki je postavil nov križ. Malonedelčanci pa daju tudi revnemu dijaku radi kak dar. Zato so se pri večerji po blagoslovitvi Kranjčeve kapele spomnili Dijaške večerje s 86 dn., pri Ritonju pa celo z izredno lepo svoto 310 dn. Da bi še tudi drugje padla drobtina z bogato obložene mize za ubo ge Lazarje-dijake! Bog povrni darovalcem stotero!

Novice od Sv. Marjete niže Ptuja. Živimo še v stareih težavah naprej. Zato pa so nam za razvedrilo uprizorili preteklo nedeljo v šoli naši Orli lepo, dobro uspešno igro »Fernando, strah Asturije«. Gleda prireditve se mora tokrat pohvalno omeniti našo domačo inteligenco, posebno učiteljstvo, da nam je šlo lepo na roko. — Delo pri Društvenem domu se je to jesen začelo zopet v skromnem obsegu vsled pomanjkanja gmotnih sredstev. Sedaj pa vse stoje. Pri tem imajo največjo škodo naša društva, ki še vedno nimajo nobenih prostorov vkljub temu, da so za zgradbo dosti žrtvovala. Pri stavbenem odboru bi trebalo več agilnosti. Pa tudi dosti drugih mlačnežev ni brez kriye pri tem. Mnogi menda misijo, da bi samo z dobrimi sveti, kar je seveda najbolj po ceni, pomagali. Toda, kdor noče drugače, naj še razne modre nasvete prihrani zase. Bližajoče volitve zopet obetajo malo življenja in zabave. Seveda na račun nasprotnih strank, ako bi se katera upala sklicati javen shod. Tedaj bi vsaj imeli priliko, dotičnim govornikom temeljito izprašati vest. Ob priliki zopet kaj več.

Gostilničarji, posnemajte! Iz Draženc smo prejeli: Naša gostilničarja Anton in Kata Vindiš sta naročila za našo gostilno naše liste in sicer »Slovenskega Gospodarja« in »Stražo.« Obljubila sta tudi, da bosta ostala ta dva lista vedno pri hiši. Obema naročnikoma naših listov iskrena zahvala in drugi gostilničarji naj ju posnemajo!

Iz Šoštanja. Pred približno tremi leti bi se imel pri župni cerkvi sv. Mihaela pri Šoštanju vršiti sv. misijon. Da bi se pa isti preprečil, je neki g. Miloš Tajnik, učitelj v Šoštanju, obenem tudi občinski tajnik pri občini okolici Šoštanj, brez vedenosti župana napravil na okrajno glavarstvo ovadbo, da v tej župniji razsaja nalezliva boleznen, da se naj sv. misijon prepove, kar je tudi dosegel. Seveda je v ta namen zlorabil občinski pečat in ponaredil ime župana. G. župan je bil radi tega zahrbitnega početja sicer zelo ogorčen, pa se je za svojo osebo zadovoljil s tem, da je tajnik dal pri cerkvi razglasti, da je on to ovadbo na svojo pest napravil. S tem potrdilom pa faranom kakor tudi postavi nikakor ni zadoščeno. Sicer se je tedaj govorilo, da pride ta zlobni čin od strani okrajnega glavarstva v preiskavo, na katere izid pa še danes čakamo. Da se pa ne bode mislilo, da je zloraba občinskega pečata in potvrdba podpisa nekaznjava, se merodajna oblast prosi, da se ta zadeva končno reši.

Poslano. V listih »Nova doba« št. 80, »Domovina« št. 29 in »Tabor« št. 159 je dobroznanu tukajšnji »samostojno-napredni« dopisnik očital nekemu tukajšnjemu predstavniku SLS, da ne zna četrte božje zapovedi: Spoštuj očeta in mater, ter napovedal radi tega tudi sodniško postopanje proti njemu. Ker je javnost kljub lažnjivemu zavijanju smatrala mene kot prizadetega in je v kratkem nato sledila tudi sodnijska tožba od strani prevžitkarjev A. in H. Zvonar — ki z menoj sploh nista v sonodu — vložena po zastopniku I. Kostanjšeku, trgovcu v Mozirju, v kateri je bil udeležen kot »sotrudnik« tudi tukajšnji trški župan, ki se vključil ponovnemu ožigosjanju in opominom ne more zdržati vmeševanja v moje zasebne zadeve, in na njegov ukaz vpletenu v tožbo tudi občinski redar, sem iz navedenih razlogov opravičeno mnjenja, da je kritični napad meril name. V teklu razprave je prišla resniceljubnost tožiteljev v jeko slabo luč in je poskrbljeno, da se bodeta za to čednost opravičevala pred sodiščem. Pozivam torej novodobno domovinsko utaborjenega dopisnika, da svoj trikratni podpis tudi trikratno prekliče, ali pa brezvonomno dokaze, da dotični napad ni meril name, ako pa tega ne stori, ostane podli lažnjivec in obrekljivec. Mozirje, dne 20. XI. 1924. — Fran Es.

Iz Majšperga. Posestniški sin Stefan Kolar v Stanečki vasi se je dne 17. t. m. poročil s posestniško hčerkjo Než. Mesarič iz Lesja pri Majšpergu. Oba sti iz hiš uglednih staršev in sorodnikov ter zvesta pristaša SLS. Bilo srečno!

Padlim vojakom v spomin. V Kostrivnici so obhajali zadnjo nedeljo, dne 23. t. m., ganljivo slovesnost: odkritje spominske plošče v svetovni vojni padlim vojakom. Ta plošča, ki je bila odkrita med solzami cele župnije, bo še poznam rodovom v spomin, koliko smrtnih žrtev je zahtevala svetovna vojna v kostrivniški župniji.

Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju odda pridno, zdravo, 14 let staro deklico-siroto usmiljenim srečem za svojo. Ker je deklica obiskovala tukajšnjo mestno šolo, bi bila zelo pripravna za trgovino. Tudi v brezplačno, seveda popolno oskrbo se da v uk v trgovino, k šivilji ali v kuhinjo. Eventualne ponudbe naj se blagovo-

ljo poslati na državno krajevno zaščito dece in mladine v Celju.

Iz laškega okraja. Kakor že znano, je letos začelo v Laškem poslovanje novo okrajno glavarstvo. Nekaj časa se je ugibalo, da bi bil sedež okrajnega glavarstva, ali kakor se glasi bolj nobel: »srezkega poglavarstva«, v Trbovljah. Naša stranka se na jezo gg. maloštevilnim demokratom v spor ni mešala, ampak prepustila celoz stvar rezimovcem, naj se sami o tem preklojo. To je gotovo, da mi iz bližnje okolice Laškega ne moremo biti za Trbovlje kot sedež okrajnega glavarstva. Sicer pa še glavarstvo v Laškem ne posluje v polnem obsegu in je šolski referat še vedno v Celju; kar pa nas kmete najbolj zanima, je to, da je okrajni živinozdravnik za laški okraj, čuje in strmi te: v Sevnici. To je dokaz, da centralisti, ki za to odgovarjajo, ne poznavajo in nočajo poznavati potreb nas kmetov. Letošnje leto je mnogokrat razsajala pri svinjah rudečica, toda v Laškem ni živinozdravnika, v Sevnico je predaleč, a celjski ni za naš okraj nastavljen in se torej cepljenje ni moglo po večini krajev izvršiti. Edino v občini Mariagrdec se je na požrtovstvo delo tajnika Podreberšeka in živinozdravnika Hrabaleka izvršilo cepljenje malone v celi občini. Za časa Davidovič-Koroševe vlade smo čitali v časnikih, da je že imenovan živinozdravnik za Laško, želimo še samo, naj se to kmalu izvrši. Nekatere občine so že storile svojo dolžnost in napravile tozadne vloge, naj se zganejo še druge!

Kaznjenci bi bili skoraj pobjegnili. Zadnjo nedeljo popoldne je poizkusilo 9 kaznjencev, da pobegne iz zgreških zaporov in se nasrka zraka prostosti. Kaznjenci so bili že predrli zid, ki loči dvorišče sodišča od okrajnega sodišča. Ko se je zvečerilo in stemnilo, so ušli skozi luknjo v zidu in vdrlji v prostore kleti pri okrajnem sodišču. V kleti so skušali izdreti železno omrežje iz okenj in na ta način bi bili lahko utekli skozi okno na ulico. V zadnjem trenutku, kog polnoči, ko so bili begunci pri zadnjem delu, so nameravani pobeg zapazili in poklicali stražo. Policia je obkola zaporne prostore od zunaj, od znotraj pa so se lotili lova za pobjeglimi kaznjenci jetniški stražniki. Sedem kaznjencev so kmalu izsledili v prijeli, dva pa ne tako. Med tem dvema je bil zloglasni ropar Jagatič. Sele krog sedme ure v pondeljek zjutraj se je policiji posrečilo, da je našla ta najbolj opasna begunca, ki sta bila tudi voditelja pobjega, na podstrešju in ju spravila na varno. Radi nameravanega in skoraj posrečenega pobjega kar 9 kaznjencev se vrši obširna preiskava. Kaznjenci so pripravljali pobeg več nego 10 ur in sumijo, da so znali za te nakane nekateri pazniki, ki so jim šli pri pripravah za pobeg na roko.

Javna zahvala iz Št. Ilja pod Turjakom. Letošnje poletje je strela udarila v našo podružnico v Dolžah ter precej občutno poškodovala streho zvonika in zidovje na koru. Cerkev je zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, sicer komaj za 6000 knon, a je dobila vseeno od neje izplačano lepo svoto 3000 knon, za kar se ji cerkveno predstojništvo tem potom najtopleje zahvaljuje in jo vsakomur priporoča!

Gospodarstvo.

O APPENJU.

Poleg dušika, kalija in fosforove kislino zaštuje apnik kot sestavina gornje rodovitne zemeljske plasti največjo pozornost.

Važnost apnika ne obstaja samo v tem, da služi rastlinam v hrano, marveč tudi v tem, da s svojim delovanjem ostale hranilne snovi v zemlji pretvarja v tisto obliko, v kateri jih rastline morejo sprejemati.

V svrhu boljšega razumevanja podajemo kratko sliko o življenju v zemlji. Mansikdo mogoče misli, da se nahaja življenje samo na zemlji in nad zemljo. Toda dokazano je, da ravno v zemlji naletimo na pravcati vrvež različnih živih bitij — rastlinskih in živalskih — takoimenovanih zemeljskih bitij (Geobionten), ki jih izražamo pod skupnim imenom »edaphon.« Edaphon obsegajo potem takem vsa živa bitja, ki se nahajajo v oni plasti zemlje, ki je podvržena preperevanju. Vsa živa bitja v zemlji se nahajo v tesni medsebojni zvezi, tvorijo torej nekako življensko verigo ter so razdeljena v 13 skupin. K prvi skupini pristevamo razne bakterije, katere razkrajo gnojilne snovi ter jih pripravljajo rastlinam v prehranjevanju.

Obstoječi bakterij v zemlji je odvisen v veliki meri od apna, kajti ome brez apna ne morejo živeti in tudi ne delovati.

Apno zemlja rahlja in s tem obenem ugodno deluje na promicanje deževnice. Čista ilovnata zemlja prepriča vodo mnogo počasnejše, nego zemlja, ki vsebuje nekaj apna. Težko ilovico močni nalivi zbijajo tako, da napravi na površini neprepustljivo skorjo, kar silno otežkoča obdelovanje. Ako dodamo takšni zemlji nekoliko apna, se ista zrahla ter obenem tudi ogreje.

Umetna gnojila v zemlji ne učinkujejo, ako jim primanjkuje apna. Žveplenokislis amonjak (amonijulfat) more popolno učinkovati le v zemlji, ki vsebuje zadost apna. Tako zemlja amonjak nitrificira, to se pravi, s pomočjo nitrobakterij prevaja v solitorno kislino, ki je lahko raztopna in služi rastlinam neposredno v prehrano. Solitorno kislino apno neutralizira. Pri uporabi žveplenokislislega amonjaka na težkih tleh je torej treba dodati na 1 ha še kakih 400 kg apna.

Na 100 kg kalijeve soli dodamo zemlji obenem tudi 100 kg apna. S tem dodatkom apna na težki zemlji damo rastlinam ne samo potrebovano hrano, temveč omogočimo tudi boljše in hitrejše izkorisčanje kalija.

V vodi raztopna fosforova kislina iz superfosfata izgubi v zemlji svojo raztopnost ter se spaja z apnom, ali

pa tudi z železnim oksidom, magnzejem itd. Če bi tega ne bilo, ostala bi fosforova kislina v vodi raztopna ter bi jo deževje izpralo in odpavilo v globočino zemlje, kjer bi ne mogla priti rastlinam v prid. Fosforova kislina, splojena z apnom, ostane še zmirom raztopna v vodi, zlasti v takšni, ki vsebuje ogljikovo kislino. Nasprotno pa je fosforova kislina, ki je spojena z železnim oksidom, v vodi neraztopna. Jasno je zategadelj, da je uspeh gnojenja s superfosfatom odvisen od apna v zemlji in da je ta uspeh tem sigurnejši, čim več apna se nahaja v njej. Železnega oksida je navadno zadost v vsaki zemlji. Če ni dovolj apna, se spoji fosforova kislina z železnim oksidom in uspeh gnojenja s superfosfatom mora izstatiti.

Pripomniti je treba tudi, da apno razkisuje kislina tla, ker se spaja s svobodnimi kislinami, ki so rastlinam škodljive. To velja posebno za mokra in močvirnata tla, kjer raste kislina in za živino neprikladna krma.

Kako se prepričamo o apnu v zemlji?

Da doženemo, ali vsebuje zemlja zadost apna ali ne, jo poljemo s solno kislino. Če se peni, šumi ali dela mehurčke, kakov da vre, tedaj se v zemlji nahaja apno. Ako popolnoma nič ne zašumi, tedaj v zemlji ni apna. Če pa samo malo zašumi in dela le male in neznačne mehurčke, tedaj vsebuje zemlja samo neznačne množine apna. Glinasta in peščena zemlja navadno ne vsebuje dovolj apna. Točno se more ugotoviti vsebina apna le potom kemične analize. Dobra in rodovitna zemlja je tista, ki vsebuje najmanj 0.2% apna. Za dobre in obilne žetve je treba, da zemlja vsebuje 0.3% apna. Tam, kjer vidimo pasti se mršavo živino in se okostje mladih živali slabu razvija, primanjkuje čestotek apna v pašnih travniških tleh. Ravnotako pogrešamo zadostnih množin apna na njivah, kjer se hlevski gnoj le polagoma razkraja in se po žetvi še nestrohneli gnoj izorava.

Nek star nemški pregovor pravi:

»Apnenje bogati očeta in obuboža sina.«

Ta pregovor je razumeti tako, da se v zemlji, kjer je veliko apna, gnoj brzo razkraja ter vsled tega tudi brzo porabi. Apnenje daje potem takem na brzi način obilne žetve, kateri seveda obogate očeta. V zemlji, v kateri pa apno primanjkuje, leži gnoj dalje časa neizkorisčen ali slabu izkorisčen, vsled česar se rastline slabu razvijajo. V apneni zemlji se torej gnoj hitro porabi, toda vsekakor v končni rastlini. Ako se takšna zemlja ne gnoji v izdatni meri in porabljeni gnojila ne nadomeščajo, se hranilne snovi izčrpajo, kar ima posledico slabu žetve in obubožanje sina.

Apno torej pospešuje razkroj gnojil ter vsled tega omogočuje obilne žetve. Začet se pa mora izdatno in pogosto gnojiti, da zemljo ohranimo zmirom enako rodovitno in ter si zagotovimo trajno obilne dohodke. Intenzivno gospodarjenje in intenzivno obdelovanje zemlje obstoji v tem, da se s pomočjo apna in pogostega gnojenja doseže trajno obilne žetve. Za takšno intenzivno gospodarjenje pa nima vsak gospodar zadostnih množin hlevskega gnoja, in nabaviti si mora umetnih gnojil iz tovarn. In popolen uspeh pri uporabi umetnih gnojil se doseže samo z dodavanjem apna zemlji. Razumljivo je, da stane nabava apna in umetnih gnojil precejšnje svote denarja, a vendar se večji izdatki z obilnejšimi dohodki v dvojni ali večkratni meri povrnejo.

Z ozirom na vsebino apna presojamo zemljo po sledečih znakih:

Peščena in puhla zemlja navadno nima dovolj apna v sebi. Kjer rastejo kisle trave, ali kjer najdemo mnogo kiselice, primanjkuje zemlji skorod redno apna. Če detelje, kakor bela in hmeljna detelja, kažejo majhne liste in se ne maknejo od tal, je treba zemlji dodati nekoliko apna.

Nasprotno pa se nahaja v zemlji zadost apna, ako se poleg divje detelje bohotno razvija lupina, črevec in grahor.

Ačno dodajemo zemlji v obliki živega apna, apnenega prahu, čistilnega apna, gipsa in laporja. Odločili se bomo za tisto apno gnojilo, v katerem nam pride apno najcenejše.

Zivo apno je najbolj koncentrirano apeno gnojilo, ter se rabi z največjim uspehom v krajih, kjer bi dovožanje drugih manj koncentriranih apnenih gnojil prišlo predrago.

V bližini apnenic je najpametnejše rabiti apneni prah, ker je ta mnogo cenejši od apna v grudah; v bližini sladkornih tovarn pa ceneno čistilno apno kot odpadek pri čiščenju sladkorja.

Gips, mavec ali sadra se dobi najcenejše v Dovjem na Gorenjskem in v Blagaju pri Bosanskem Novu, kjer se stavlja cele hribe.

Lapor kot gnojilo uporabljamo v krajih, kjer se nahaja v bližini laporne žile in

gimi gnojili in intenzivnosti gospodarstva. V intenzivnih gospodarstvih, kjer se dobro gnoji s hlevskim in umeđutim gnojem in kjer se pridele mnogo zelene krme ter žanje po dvakrat na leto, se apnenje ponavlja v krajskih presledkih, nego v ekstenzivnih gospodarstvih. V prvih apnimi vsako tretje ali četrto leto, v slednjih pa zadostuje enkratno apnenje za dobo 6 do 8 let.

Na njivi je najbolje potrositi apno po oranju na brazdo in zato zemljo dobro prebranati, da se apno lepo razdeli in pomeša z zemljijo. Na livadah moramo zemljo po apnenju prebranati s travniško brano.

Z apnenjem obenem ne smemo gnojiti z gnojnico, s hlevskim gnojem, amonsulfatom, superfosfatom in kostno moko. Če pride namreč dušično gnojilo, ki vsebuje dušik v obliki amonjaka, v dotiku z apnom, nam izhlapi v zrak amonjak, ki se ne more spajati z apnom. To opazujemo posebno dobro, ako živo apno polijemo z nerazredčeno gnojnico. Ako smo gnojili z dušičnimi gnojili spomladis, gnojimo z apnom v jeseni. Pač pa lahko mešamo apno brez škode z apnenim dušikom, čilskim solitrom, Tomassožlindro in kalijevimi gnojili. O mešanju različnih gnojil bomo govorili v posebnem spisu.

»Vinarstvo«, prvo slovensko knjigo o celokupnem vinogradništvu kot stroki, ki je za velik del naših kmetovalcev živiljenskega važnosti, je izročil tiskarni sv. Cirila v Mariboru ravnatelj vinarske in sadarske šole v Mariboru, g. Andrej Žmavc. Knjiga bo bogato opremljena z najboljšimi slikami. Ni dvoma, da bodo tako važno delo pozdravili vsi vinarji z velikim veseljem. Prav uporabna bo tudi za vinarske in druge kmetijske šole, osobito v Sloveniji, v katerih doslej niso imeli pripravnega učbenika za ta predmet.

Oddaja gozdnih sadik. Spomladis leta 1925 se bo odvajalo v območju kr. šumske uprave v Mariboru iz drž. gozdne drevesnice v Ptiju in iz gozdne drevesnice v Slivnici pri Mariboru sledče gozdne sadike: triletne smreke po 100 din., dveletne bore po 100 din., dveletni mesecen po 150 din., domaći kostanj po 500 din., črni oreh po 1000 din., jesen po 200 din., akacija po 112.50 din., kanadska topol po 750 din., vrba po 100 din., Kristov trn po 200 din. za 1000 komadov v drevesnici. Naročila sprejema kr. šumska uprava v Mariboru in okrajni gozdar v Ptiju.

Zatiranje sadnih mrčes po zimi. Najbolj učinkovito in najbolj ugodno zatiranje sadnih mrčes se zamore izvesti v času ko dreyje ni muževno. Tedaj na zatiranje! Predno še nastane ostrešja zima, naj se drevesa izčistijo, odstraga prosta skorja, mah in lišaj pri starih drevesih, nakar naj se prične korenita obdelava z dendrim. Kdor pozna uspeh dendrina (karboleja) za sadna drevesa gotovo ne bo opustil te zimske obdelave. Ta karboleja ne ugonobi samo krdela različnih sadnih uši, temveč tudi mahove in lišaje, nakar se na drevesih naredi lepa gladka skorja, katera drugim mrčesom ne nudi skrivališča. Potrebno je pričeti pri vratu korenin od katerih naj se zemlja odkopije, to posebno pri drevesih, katera so napadena od rdeče uši (Blutlaus). Dendrin se uporablja v 10 odstot. raztopini. Ognjišča rdeče uši se morajo s čopičem dobro pomazati, vrhovi pa naj se dobro in korenito izbrizgajo. Obdelava naj se izvrši v dnevih ko ne zmrzuje. Ponavljanje te obdelave spomladi, predno se popki napnejo, je zelo priporočljivo. Podrobnosti in podatke se dobri pri R. Avenarius, Dunaj III-2, Bechardgasse 14 ali pa pri glavnih zalogih za našo državo Kemindustrija Maribor, Meljska cesta 12.

Tvrdka Klanjšek & Penič naznanja, da zamenjuje bučno seme luščeno in neluščeno za bučno olje. Natančneje podatke glej v oglasu!

1489

Mariborski tržni dan dne 22. novembra 1924. Ta tržni dan je bil vsled slabega vremena slabo preskrbljen, edino svinjine je bil oprecej na trgu, kajti slaninarji so pripeljali 48 voz v mesto ter so prodajali meso po 25 do 40 din., slanino po 30 do 35 din. in drob po 18 do 20 din. 1 kg; domaći mesarji pa govedino po 23 do 25 din., teletino po 27 do 30 din., svinjino po 30 din. in jagnjetino po 20 din. 1 kg. Tudi murske ribe in ščuke so bile na prodaji, ki so se prodajale po 45 din. 1 kg. Divji zajci so stali 60 do 75 din. komad, domaćih zajčkov ni bilo. — Perutnine je bilo tudi samo okoli 300 komadov in sicer kokoski po 20 do 60 din., rase po 50 do 80 din., gosi po 100 in 120 din. in purani po 125 do 140 din. komad. — Krompirja, zelenjave, sadja in drugih živil je bilo pičlo, ker kmetje so pripeljali samo 15 voz na trg. Cene so bile: krompirju 10 do 10.50 din. za mernik (7½ kg), solati 50 para do 1.50 din., glavnemu zelju 1.50 do 5 din. komad, čebuli 3 do 5 din. venec, kislemu zelju 4 din., kisli repi 2 din., jabolkam 2 do 5 din., hruškam 4 do 12 din., grozdu 12 do 20 din., sirovemu maslu 40 din. za 1 kg, bučnemu olju 32 do 33 din. liter. jajcam 2 do 2.50 din., limonam 1.25 do 1.75 din. komad. — Seno in slama. V sredo, dne 19. novembra, so kmetje pripeljali 12 vozov sena, 4 vozove otake in 2 voza slame, v soboto, dne 22. novembra pa 16 vozov sena in 3 vozove slame ter so prodajali seno po 62.50 do 85 din., otavo po 75 din. in slamo po 62.50 din. 100 kg. Ker je paša prenehala, vožijo kmetje seno bolj po često na trg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalno se je: 2 konja, 30 volov, 148 krav in 4 teleta ter 1 bik, skupaj 185 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledče: poldebeli voli 1 kg žive teže 13 D, biki za klanje 10 D, plemenske krave 9.75, krave za klobasjarje 7.50 do 8.50, molzne krave 8 do 10, breje krave 8 do 10, mlada živina 8.50 do 12.75, teleta 16.25.

Mariborske sejmske poročilo. Na svinskej sejmi dne 21. XI. 1924 se je pripeljalo 239 svinj in 1 koza. Cene so bile sledče: Mladi prasiči 7 do 9 tednov stani komad 112.50 do 150 din., 3 do 4 mesece 300 do 400 din., 5-7 mesecev 500 do 700 din., 8 do 10 mesecev 750

do 900 din., 1 leto 1125 do 1350 din., 1 kg žive teže 15 do 17.50 din., 1 kg mrtve teže 20 do 23.75 din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. 1 kg 25 do 27.50 D. II. 22 do 24, meso bikov, krav, telic 20 do 21.50, teleće meso I. 27 do 30, II. 21 do 25, svinjsko meso sveže 25 do 35.

ZITNI TRG.

Zitna trgovina postaja živahnejša, ker se je vrednost dinarja ustalila ter v bodoče ni tako kmalu približavati valutnih izpremememb. Inozemstvo je radi tega zopet začelo kupovati naše žito. Za izvoz se kupuje posebno pšenica, kakero pa pridelovalci neradi prodajajo, ker pričakujejo povisitev cen. Za koruzo vlada enako zanimanje, kot za pšenico. Dosedaj je prihajala na trg samo umeđno v šušnici posušena koruzo, sedaj pa se prodaja tudi že navadna, ker se je vsled lepe jeseni že tako posušila, da je sposobna za vsak prevoz. Izvaja se v veliki množini v Italijo in Avstrijo. Trgovina s pšenično moko, osobito nularico, je oživila vsled bližajočih se božičnih praznikov. Cena moki je radi tega nekoliko poskočila. Fižolu je cena začela polagoma padati, ker se ga v inozemstvo ne izvaža. Tuštant se proda še kak wagon za Italijo. Precej se kupuje oves in to samo bački, katerega se izvaja. Cene v trgovini na veliko so približno sledče:

Pšenica bačka 370 do 375 din., sremska 370 do 375 din., bosanska 335 do 340 din.

Moka nularica 565 do 580 din.

Oves bački 270 do 275 din., jugoslovenski 260 do 265 din.

Koruzo umeđno posušena 230 do 235 din., neposušena 170 do 175 din.

Fižol beli 425 do 430 din., pisan 275 do 280 din.

Ječmen 340 do 350 din.

V Sloveniji so dosegene na borzi v Ljubljani za žito sledče cene: pšenica domaća franko Ljubljana 400 din., pšenica bačka par. Ljubljana 440 din., koruzna nova franko slavonska postaja gar. 175 din., koruzna umeđno posušena franko Postojna trans. 275 din., oves bački par. Ljubljana na potu 340 din., laneno seme franko Ljubljana 680 do 735 din., otrobi srednje debeli franko Ljubljana 235 din., ajda domaća črna franko Ljubljana 270 din., ajda domaća siva franko Ljubljana 250 din. — Stročnice: fižol ribničan orig. franko Ljubljana 440 din., fižol ribničan očiščen b-n franko Postojna trans. 535 din., sižol pre-peličar orig. franko Ljubljana 490 din., fižol mandolon orig. franko Ljubljana 390 din., fižol mandolon očiščen b-n franko Postojna trans. 1 wagon 490 do 500 din., zaključek 500 din., fižol rjavi orig. franko Ljubljana 410 din.

Svetovne žitne cene so enake precej našim. Promet precej počiva, ker so konzumenti večinoma za zimo pre-skrbili. Živahnejša trgovina se bode zopet pričela na spomlad, ko bode prišla v poštev žetev v Argentini, ki bo izpadla po sedanjem stanju soditi izredno dobro ter bo v prihodnji sezoni nevaren konkurent evropskim po-ljedelskim državam.

Hmelj. XXXII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žatec, ČSR, 20. XI. 1924. Na hmeljskem trgu je sredi zadnjega tedna nastala izprememb. Večje povpraševanje in manjše ponujanje ter večji promet, 100 do 200 stotov dnevno; vse to je povzročilo zboljšanje cen, katere so pridobile 150 do 200 čK. Srednje dobro blago se je plačevalo po 2550 do 2650 čK, prima po 2700 do 2750 čK. V sedajni tedenški polovici se cene niso zvišale, ker je kupčija postala mirnejša, vendar je povpraševanje, če tudi stanovitno, vendar manj nujno; promet je postal manjši. Domačne cene na trgu in na kmetih so 2500 do 2700 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje mirno, pa čvrsto, cene stalne in tudi čvrste. Vsa zaloga tukajšnjega hmelja se ceni na 15.000 stotov po 50 kg ali 10% vsega pridelka. — »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung.«

Hmelj. XXXIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žatec, ČSR, 21. XI. 1924. V tretjem tednu mesca novembra se je dvignilo povpraševanje in se je začetkom pridelovalci prodajalo dnevno čez 200 bal po 2600 do 2700 čK za 50 kg. Odslej se je kupčija malo ustavila, ker povpraševanje ni več tako nujno, pa tudi ponujanje je manjše. Hmeljarji zahtevajo zgoraj navedene cene, kateri želji pa kupci ne vstrejajo, ker iščejo za kritje domaćega konzuma le cenejši hmelj. Sedaj se dnevno prodaja le 30 do 40 centov po 2600 do 2700 čK, za slabše blago le do 2500 čK. Danes notira prima 2650 do 2700 čK, srednje in srednje dobro blago 2600 do 2650 čK, slabši srednje in slabši blago 2500 do 2600 čK. Za izvanredno lepo blago se plačuje tudi po 2750 čK. Pri minem prometu je razpoloženje čvrsto, cene stabilizirane in skozi celi teden neizpremenjene. Vsa tukajšnja zaloga znaša le še 10% vsega pridelka. — Savez hmeljarskih društev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 68.50 D, francoski frank 3.60 D, italijanska lira 2.95 D, čehoslovaška krona 2.08 D in 100 avstrijskih kron 9 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.50 centimov.

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apunu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opoko, katera stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla, naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korosec, stavbno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

Dopisi.

Sv. Jernej pri Ločah. Od 1. do 9. t. m. se je tukaj po 25 letih zopet obhajal sv. misijon. Vodila sta ga č. gg. Lazarista superior Flis in Čontala od Sv. Jožefa pri Celju. Bog sam je takoreč pokazal svoje dopadenje nad tem misijonom, ker je dal lepo in toplo vreme in suha pot.

Farani so se zato tudi s hvalevredno vnemo udeleževali misijonskih pobožnosti ter z zanimanjem poslušali lepe pridige, ki so se prijele celo talkih možkih, ki že leta in leta niso več bili pri sv. zakramentih. Spravili so se zopet s svojim Bogom in da nekako popravijo svoje prejšnjo nemarnost, po večkrat med misijonom pristopili k sv. obhajilu. Sv. obhajil se je razdelilo okoli 900, kar je za našo malo župnijo gotovo veliko. Seveda so prišli k sv. misijonu tudi sosedni farani. Sklep sv. misijona v nedeljo popoldne je bil veličasten. Bog daj, da bi vnema za službo božjo in sv. zakramente, kakor se je pokazala sedaj ob misijonu, zlasti med možkimi, ostala trajna; ker bo to najlepši sad sv. misijona. — Tukajšnjemu krčmarju g. Zageljšniku se je letos rodil 18. otoček in to iz enega zakona. Ker je še mati zdrava in močna, še ta 18. najbrže tudi ne bo zadnjil! — Zdravi pa smo letos: že od 24. avgusta ni bilo v fari mrlja.

Sv. Bolzen na Kogu. Ker smo se doma sporazumeli, in niso besede bile tako hudo namenjene, prekličem svoje, ne 31. oktobra v »Slov. Gospodarju« na naslov g. Ivana Tomažič, načelnika Kmet. podružnice vposlano odprtlo pismo, ter ga umaknem. F. P. župnik.

Gornja Radgona. V četrtek, dne 20. t. m., smo spremili k zadnjemu počitku verno in pobožno mater ter skrbno gospodinjo Marijo Rožman iz Orehoškega vrha. V njej izgubljo reževeli veliko dobrotnico, kakor je sploh dobrodelnost bila njeni značilna lastnost. Zato pa je na njenem gospodarstvu, katero je klub svoji visokim starostim — doživelje je polnih 86 let — vzorno oskrbovala, očividno vsikdar počival obilen božji blagoslov. Vsestransko priljubljenost rajne matere Rožmanove je jasno pričal veličasten pogreb, katerega se je udeležilo osem duhovnikov in mnogoščevalna množica žaljučega ljudstva. Ohramimo dobri materi blag spomin, žalostnim otrokom pa naše iskreno sočutje!

Marijagradec pri Laškem. Zadnje čase se nas večkrat spomni tudi »Domovina.« Zadnjic je prinesla dopis, da niso naši občinski odborniki in župan z ljudstvom, ampak so mu povsod nasproti. Odgovorite rajši, zakaj so volilci podpisne na Vaši listi preklicali, ko so zvedeli, kaj so podpisali! Očitale nam nadalje nespetno občinsko gospodarstvo. Povejte, kje se to kaže! Da pa smo nespetni v priimeni z Vami, to pa zato, ker vseh 25 občinskih odbornikov se podpisujemo sami sebe, a vi ste pa spremni, da znate druge brez njihovega privoljenja podpisovati, potem pa rep med noge in pred sodiščem zbežati. Ste pa veri učenci svojega mojstra v ponarejanju podpisov.

Mala oznanila.

Učenca sprejme medičar in Proda se malo, lepo posestvo. svecar Gert v Mariboru. 1468

Vrtnarskega vajenca sprejme Ivan Jemec, vrtnarstvo, Razlagova ulica 11, Maribor. 1469

Posestvo, obsegajoče 5 orakov, med temi 1 in četrtek v vinogradu, nad 1 oral lepega hrastovega in bukovega gozda, ostalo sadenosnik in njiva se proda. Hiša s s sobami (s pohištvo), gospodarskim poslopjem (s krmo), klet z 10 polovnjaki vina. Več se izve v trgovini IV. Brovec, Rogoznica pri Ptiju. 1476

Posestvo v Nebovi pri Sv. Peteru pri Mariboru na prodaj. Posestvo meri približno 14 orakov; vinograda 4 in pol orala lepega gozda, 3 in pol orala, njiv 3 in četr orala, drugo sadenosnik in pašnik. Kupci se naj zglašijo pri Dan. Spricaj, Jarenina 13. 1479

Posestvo v Nebovi pri Sv. Peteru pri Mariboru na prodaj. Posestvo meri približno 14 orakov; vinograda 4 in pol orala lepega gozda, 3 in pol orala, njiv 3 in četr orala, drugo sadenosnik in pašnik. Kupci se naj zglašijo pri Dan. Spr

E 287/24-16

Ajdovo kašo,

rž, ječmen in proseno pšeno, dišave, najfinješi čaj in rum, kavo surovo in žgano po najnižjih cenah in točno postrežbo priporoča

IVAN SIRK,

MARIBOR

Glavni trg.

MARIBOR

Saj ni nobena umetnost,

si po ceni dobavit obleko, idí samo v KONJICE, ter dobiš pri tvrdki

MARTIN SUMER

veliko izbiro vsakovrstnega blaga po jako ugodnih cenah.

Mlinska volnena in svilena sita. Kupujem deželne predelke. — Zamenjam bučnice in orehe za olje.

Znižane cene. Žimsko perilo za moške in ženske, nogavice in vse druge potrebščine ima na prodaj manufaktura trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. Znižane cene! 1268 6

V Raifeznovki v Svečini se vrši 7. decembra ob 3. uri po polne prostovoljna dražba blagajne in pohištva. 1496 2-1

Izšla je

Blaznikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1925,

ki ima 365 dni.

VELIKA PRATIKA je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vostenan že od naših pradedov.

Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebinai, zato pride prav vsaki slovenski rodbini.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stanje 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri.

J. Blaznika nast.
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

200—300 vagonov v bukovih drv-cepanic

povsem zdravili, suhih, sečenje 23-24, od 13 cm cepilne ploskve naprej, 1 m dolgi, kupimo franko vagon Jesenice proti bančnemu akreditivu. Brzoponudbe na Voršiča naslednik, Maribor, Slomškov trg 16. 1483

Nakupovalec bukovih drv

za franko vagon Jesenice, delaven in izuren v svojem poslu, se sprejme proti proviziji. Ponudbe na Voršiča na slednik, Maribor, Slomškov trg 16. 1484

Prava ura za Vas!

je Suttnerjeva ura, kajti Vi potrebujejo točno idočo uru z jakim in preciznim ustrojem, lepo izdelano in pri vsem tem poceni. Z urou od Suttnerja boste vsakokor zadovoljni. Tvrta Suttner kot jugoslovenska podružnica lasine tovarne ur v Švicariji, jamči Vam za dobroto ustroja!

Vse nadkriljuje znamka »IKO«! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik. Pošljite za istega samo 2 dinarja za poštino na naslov:

TOVARNA UR H. SUTTNER
v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

!! V boj za srečo !!

Večje posestvo z hišama, ki ju kaže slika, za Din. 100.—

dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.—.

Cetrinska srečka D 25.—. Desetinska srečka D 10.—.

Pri cetrinskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb cetrinsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobitka ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izžrebanih številk 2000

Dan žrebanja se naznani po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane. Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Strnišču pri Ptaju, proti naprej vpošiljavati zneska za srečko ter Din. 3— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povsod prodajalci sreček.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega preljuhega strica, prečastitega gospoda

Franca Škorjanc

župnika v pokolu

izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo prečastiti duhovščini braslovške in celjske dekanije, g. dekanu Medvedu za ginaljiv govor in mrtvaška opravila, g. dekanu dr. Cukala za vse simpatije, g. duhu svetovalcu dr. Jančiču za toliko naklonjenost, domačemu gospodu župniku Končanu za vso ljubezen in prijaznost med boleznično rajnega, gospodom pevcem, darovalcem mnogih vencev in cvetja ter končno vsem, ki so spremili našega blagopokojnika do groba.

Sv. Pavel pri Preboldu, dne 23. novembra 1924.

725

Žalujoči ostali.

Spominjajte se ob vseh prilikah D jaške večerje!

Kje kupiš najcenejše ure, zlatnino, srebrnino in optične predmete?

Samo v Mariboru pri A. Kiffmann-a nasledniku

na Aleksandrovi cesti štev. 27, zraven glavnega kolodvora.

Cene so brezkonkurenčne!

Budilke izvrstne 90 D komad. Stenske ure od 80 D naprej. Žepne ure nikelnaste od 75 D naprej. Žepne ure srebrne od 200 D naprej. Poročni prstani 14 karat zlati par od 240 D naprej. Poročni prstani 6 karat zlati par od 240 D naprej. Poročni prstani amerikansko zlato par 50 D. Poročni prstani srebrni par 40 D. Očale natančno

po predpisu od 30 D naprej. Nadalje vedno v zalogi vremeniki, toplomeri in vase za žganje, vino, mošt, mleko lug itd. Za vsako pri meni kupljeno blago dobite pisemno garancijo. Lastna popravljalnica za ure, zlatnino in optiko. Popravila se izvršujejo precizno in po najnižji ceni. 728 Za popravila se jamči.

Dražbeni oklic.

Dne 13. decembra 1924, dopoldne ob 11. uri, bo pri podpisem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin: I. zemljiška knjiga Zgornja Voličina, vlož. štev. 89, II. zemljiška knjiga Jablanci, vlož. štev. 57; cenična vrednost ad I. in II.: 257.907 din., vrednost pritikline: 30.745 din., najmanjši ponudek: 192.435 din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrì veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okraino sodišče v Sv. Lenartu v Slov. gori,

1465 2-1

Škopite sadno drevje z

„LOHSOLOM“!
Najzanesljivejše sredstvo za zatiranje vseh škodljivcev in bolezni sadnega drevja itd.

Poplaca se stotero!

Podučno navodilo razpošilja brezplačno:
Ljublj. komerc. družba, Ljubljana, Bleiweisova 18.

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Prisolncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brislake, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in pišane platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se priporoča.

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

**Bučno seme
bučno olje**

in sicer se dobi za 5 kg neluščenega semena 1 lter olja, ali pa za 4 litre luščenega semena tudi 1 liter olja.

**Klanjšek & Penič, Maribor,
Vetrinjska ulica 9.**

Državni in privatni nameščenci, pozor!

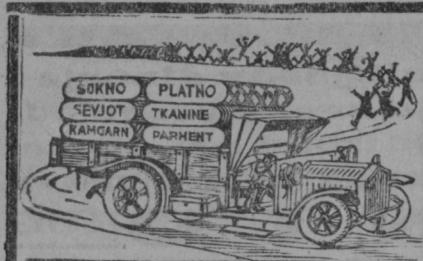
Manufakturo in konfekcijo, vezenine, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri tvrdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOV

družba z o.z.

Maribor, Vojašnška ul. 2, pisarni Gregorčičeva ul. 1

Sukno

Kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rujava platno, cefir, hlačevino, tiskana načenje in v velikanski zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, hlačke obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastonju! Vzorce proti odškodnjini! — Trgovci engros cene!

nino in razno manufakturo kupite najcenejše in v velikanski zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, hlačke obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastonju! Vzorce proti odškodnjini! — Trgovci engros cene!

Prevzem gostilne.

Podpisana naznanjava cenj. občinstvu, da sva dne 21. novembra prevzela občezzano gostilno

(Rapoc) na Tržaški cesti, nasproti obče bolnice. Nudila bodeva najnim cenj. gostom ob vsaki urki okusna topla in mrzla jedila, sprejemala bodeva abonente na hrano po ugodnih pogojih in točila le pristna, izvrstna domača vina. Zunanjim gostom so na razpolago obširni hlevi za njihovo vprežno živino. —

Za mnogobrojeni otisk prsita

Nežika in Ivan Zorec.

Naznanilo

Čast nam je cenjenemu občinstvu naznaniti, da smo otvorili v palači Zadružne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6

zalogu svojih tovarniških izdelkov.

Tam se bodo prodajali od sedaj naprej na debelo in na drobno izključno le naši izdelki, kakor: bronasti zvonovi, kovinasta roba, kuhinjska posoda iz aluminija, kleščarski predmeti itd., že znano solidno izdelani, po najnižjih tovarniških cenah.

Prevzamemo tudi popravila strojev v strokovno izpeljavajo, zlasti tudi težka varilna in kovaška dela. — Za obilen obisk se cenj. občinst. najujudnejše priporočamo

Inž. J. & H. Bühl

trivarna zvonov in kovin in tovarna strojev,
Maribor

Svinjske kože

kupuje po najvišjih dnevnih cenah
JOSIP ROSENBERG, MARIBOR,
Slovenska ulica 1.

Tovarna vijakov

Splošne stavbene družbe

Maribor, Aleksandrova 12

Vijaki za les vsake vrste in vsake velikosti, zakovice za pločevino iz železa, bakra, medenine in aluminija.

S U K N O

Kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, flanelo, barhende, hlačevino, pletene ženske jopce, izgotovljene ženske obleke, površnike, otročje obleke, dežne plašče in vseh vrst manufakturno blago kupite po ceni pri

F. Starčič,

MARIBOR. Vetrinjska ulica 15. MARIBOR.

Naznanilo otvoritve.

P. n. cenj. občinstvu Maribora in okolice vladivo naznanjam, da sem

v Mariboru, Koroška cesta 34

otvoril delavnico za izdelovanje zlatnine in srebrnine. Prizadeval si bom, po solidnem in točnem delu vselej in povsod cenj. občinstvu ustrezti.

Poročni prstani se dobijo v vseh oblikah; staro zlato in srebro se vzame v račun ali kupuje. Poprave vsake vrste takoj. — Prosim za cenjena naročila in se priporočam vdani

Alojz Stumpf, zlatar in srebrar.

sne božične jaslice za cerkev v dveh velikostih 151 in 136 cm dolge, popoloma opremljene, s 25 kipi ima v zalogi tvrdka delavnica za cerkveno umetnost

ALOJZ ZORATTI
MARIBOR Strossmajerjeva ulica 3 MARIBOR
Ceniki in slike na razpolago.

Generalno zastopstvo**ALFA SEPARATOR D.**

(A. Penič)

Telefon 24—13 ZAGREB Gunduličeva 66

Največje skladische vseh

mlekarskih potrebščin.

Separatorji, kante za mleko, maslenke, brzoparni kotli, hladila, sirišče, boje za sir in maslo.

THE REX CO.

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100.

Telefon št. 268 int. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških potrebščin.

Pisalni stroji na obroke!

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

Perhavec & Valjak

Maribor, Meljska cesta 3

priporoča predvsem svojo veliko zalogo najizbornejšega Vermouth-vina, od najslovitejših zdravnikov kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti rekonvalescentom in slabotnim priporočenega. Poleg tega se dobijo in so vsak čas na razpolago najzaznnejši likerji, rum, konjak in slivovka, vse najboljše kvalitete.

Zahtevajte cenike! 1393 II—

Nakup oljnatih semen Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVIK,

trgovina medenega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogu manufakture, svilevih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, specerijsko in kolonialno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerne!

Nakup jaje

Nakup mleka

Kako postanete bogati?

Ako štet te z vsemi nepotrebimi izdatki! Vi vakurite kapital, če ne kurite Vaše sobe, urade, delavnice i. t. d. i. t. d. z našo

pečjo za kurjavo z žagarem.
Stajerska industrijska družba, Maribor,
Mikloščeva ulica 2.

Gobe

orehe, rujavi, zeleni in beli fižol kupuje „GLIVA“ Ljubljana, Gosposvetska cesta 3, Wofova ul. 12.

Trgovina z manufakto in špecerijo**IVAN SEVER,**

VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi!

Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodi!

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi trgovcu IVAN SEVER, znan povsodi.

A to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati štofa, hlačevine, druka, platna in drugo!

»Sem zadovoljen z blagom! vsak poroč in zadovoljnost ključ je do sreče!«

Somišljeniki inserirajte!

SRECKE

1/1 Din. 80-

1/2 Din. 40-

1/4 Din. 20-

državne klasne loterije

ŽREBANJE

12. in 18.

januarja 1925

Dobitki čez 39 milijonov dinarjev v gotovem denarju brez kakega odbitka. — V največji izbiri pri glavni kolekturi: Bankovnog kom. društva

A. REIN I DRUG ZAGREB

Gotovo še ne veste.

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in najboljše podplate, lastne izdelave (špecialiteta) po najnižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti malenkostnemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se sirove goveje, konjske, teleče, svinjske, pasje, ovčje in kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno inštituto se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena tvrdka vsa kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmodernejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarnimo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgojenih imenovanih tvrdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj ne delajo.

1000

Gobe in fižol
kupuje

Sever & Kompl.,
Ljubljana, Wolfeva ul. 12.

„ITO“
priznano najboljša
zobna krema!

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Določeno jamstvo jamči za izborno kakovost. »Salonit« je za pokrivanje strel in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanjosti, kateri se uporablja širok cele Evrope. Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“
d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo. 750

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

solidnejše cene in točna postrežba.

NAZNANILLO.

Vsled preselitve trgovine se proda vse manufakturno blago po izvanredno nizki ceni.

Vsaki pondeljek, torek in sredo od 8—12, in od 2—5. ure:

volneno blago, velour, flauš, angl. blago, damske sukno za kostume in pllašče in najnovejši karo za damska krila. Moško sukno, modni kamgar in razne novosti, kakor tudi double, cover coat i. t. d.

Vsaki četrtek, petek in soboto od 8—12. In od 2—5. ure:

velika prodaja najnovejše svile, svilen trikot in razne moderne tkanine peluche, baržbn, duvetin i. t. d. Etamin, eponge, frote, crepon. Sifon, platno vseh vrst. Porhat, flaneli, velouri najnovejši vzorci in drugo razno blago.

Modna manufakturna trgovina

Bidouic Pregrad,
Maribor, Aleksandrova cesta 28.

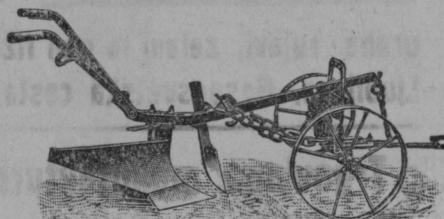
Naložite denar le pr
Ljudski posojilnici v Celju

registrovali zadruži z neomejeno zavezno

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije
(poprej pri Belem volcu)

kjer je najbolj varno naložen in se najviše obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

ORIGINAL SACKOVE PLUGE

ima na zalogi po zelo ugodni ceni, kakor tudi vse ostalo orodje za poljedelce, kovače, mizarje, sodarje i. t. d., dalje za stavbenike traverze, cement, žičnike, pločevino ter vse v to stroko spadajoče predmete veletrgovina z železnino

PINTER & LENARD, MARIBOR

Cene nizke!

Postrežba točna in solidna!

Cene nizke!

Denar naložite

najboljše

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

ozioroma po dogovoru.

Zadružna gospodarska banka d. d., podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najviše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razr. loterije.